Dodatek do „Biuletynu Kowieńskiego"

BIULETYN BAŁTYCKI

WILBI

Nr. Wilno, dnia 14 sierpnia 1935 r. 305.-

T r e ś ć n u m e r u:

ŁOTWA:

-§-

1."L a R e p u b l i q u e" o E n t e n c i e B a ł t y c k i e j ."Brihva Zeme" /z 9.VIII.1935/:"La Republique" zamieściła artykuł, w którym m.in.pisze, iż w obecnych niespokojnych czasach gdy gospodarka i dyplomacja europejska przeżywają w jednakowym stopniu kryzys jest rzeczą całkiem naturalną, że kierownicy państw bałtyckich wysunęli ideę wzmocnienia solidarności trzech państw. Pod względem gospodarczym państwa te zależą od rynków światowych. To też we wzajemnych stosunkach ekonomicznych starają się one rozszerzyć rynki wewnętrzne i zająć na rynkach światowych trwalsze miejsce. Pod względem politycznym państwa bałtyckie znajdując się między trzema silnymi sąsiadami: Niemcami, Polską i Rosją, zmierzają do wytworzenia sytuacji, któraby zagwarantowała im niepodległość i bezpieczeństwo. Zarówno pod względem ekonomicznym, jak i politycznym Ententa Bałtycka posiada logiczne uzasadnienie. Skutkiem podobnej struktury gospodarczej państwa bałtyckie nie mogą rozwijać w nieskończoność wzajemnych stosunków wymiennych i zmuszone są poszukiwać rynków zbytu zagranicą. Z tego też względu pożytecznaby była unifikacja pieniądza, polityki kredytowej, taryf celnych, podatków oraz cen. Tego rodzaju reformy mogłyby przeistoczyć państwa bałtyckie w silny blok ekonomiczny, z którym inne państwa zmuszone byłyby się liczyć. Doniosłemi etapami w pracy państw bałtyckich były: konwencja z 17.II.1934 r. oraz pakt genewski, podpisany w dn.12.IX.34 r. Współpraca państw bałtyckich nie wykroczyła narazie poza ramy konsultacji wzajemnej. Zagadnienie to posiada pewne niewyjaśnione punkty. Istnieją mianowicie zagadnienia specyficzne.

W dziedzinie kwestji wileńskiej prawdopodobnie nie zajdą zmiany. Łotwa i Estonja utrzymują i pragną na przyszłość utrzymać przyjazne stosunki z Polską, co uniemożliwia im solidaryzowanie się z Litwą w sprawie wileńskiej. Zresztą kwestja ta nie jest dziś aktualna, gdy tymczasem zagadnienie kłajpedzkie stanowi wyraźne niebezpieczeństwo. Niemcy prowadzą grę, która może spowodować wojnę w Kłajpedzie.

Stosunki Łotwy i Estonji z Niemcami nie są tak bliskie, jak z Polską. Ekspansja niemiecka na Wschód jednakowo zagraża Litwie, jak Estonji i Łotwie, to też państwa bałtyckie czynią logicznie, solidaryzując się w tym wypadku z Litwą, co wpływa na utrwalenie bezpieczeństwa.-

2. O b c h ó d 1 5 - l e c i a p o d p i s a n i a ł o t e w s k o - s o w i e c k i e g o t r a k t a t u p o k o j o w e g o ."Siegodnia" Nr.222 /VIII.1935/ donosi, iż z okazji 15-lecia podpisania łot.-sowieckiego traktatu pokojowego premjer łotewski dr.K.Ulmanis wydał na cześć przedstawiciela sowieckiego w Rydze S. Brodowskiego /w dn.11 sierpnia/ przyjęcie. Z tejże okazji zastępca komisarza ZSRR do spraw zagranicznych Krestinskij wydał przyjęcie na cześć posła łotewskiego w Moskwie dr.A.Bilmanisa.-

3.D o k o ł a z a m k n i ę c i a g i m n a z j u m p o l s k i e g o w R y d z e ."Dzień Polski" Nr.135 /VIII.1935/, pisząc na temat zamknięcia gimnazjum polskiego w Rydze informuje, iż - zgodnie z łotewską ustawą szkolną - utworzenie szkoły jest w Łotwie możliwe, jeśli liczba ucznia w ostatnich dwóch latach nie spadła poniżej 75-ciu. Tymczasem przed rozpoczęciem ostatniego roku szkolnego do gimnazjum polskiego w Rydze uczęszczało 90-ciu uczniów. W Rydze zamieszkuje 16.574 Polaków. W r.1932/33 do polskich szkół powszechnych w Rydze uczęszczało 1500 dzieci. Dotychczas na Łotwie zostało zamkniętych 12 polskich szkół powszechnych, szkoła rzemieślnicza oraz gimnazjum polskie w Rydze. W ostatnim roku szkolnictwo polskie w Łotwie zmniejszyło się o 34,28%, gdy litewskie o 0,72%.-